

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Кж I 541/05
23.03.2006. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Николе Латиновића, председника већа, Зорана Савића, Миодрага Вићентијевића, Верољуба Цветковића и Бате Цветковића, чланова већа, са саветником Врховног суда Драгицом Гајић, записничарем, у кривичном предмету против оптужених АА и др., због кривичног дела тешки случајеви разбојништва из члана 169. став 1. у вези члана 168. став 1. Кривичног закона Републике Србије и др., решавајући о жалбама браниоца оптуженог ББ адвоката ВВ, браниоца оптуженог ГГ адвоката ДД, и браниоца оптуженог ЋЋ адвоката ЕЕ, изјављеним против пресуде Окружног суда у Београду К. 315/04 од 14.05.2004. године, у седници већа одржаној у смислу члана 375. ЗКП, дана 23.03.2006. године, донео је

ПРЕСУДУ

Поводом жалби бранилаца оптужених ББ, ГГ и ЋЋ, а по службеној дужности у односу на ове оптужене и оптуженог АА, ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Окружног суда у Београду К. 315/04 од 14.05.2004. године, у погледу правне квалификације дела, тако што Врховни суд кривично-правне радње оптужених описане под тачком 1. изреке првостепене пресуде правно квалификује као кривично дело разбојништва из члана 206. став 3. Кривичног законика за које кривично дело оптуженом АА утврђује казну затвора у трајању од 3-три године, а оптуженом ГГ казну затвора у трајању од 2-две године, радње оптуженог ГГ описане под тачком 2. изреке првостепене пресуде као кривично дело неовлашћено држање оружја и експлозивних материја из члана 348. став 1. Кривичног законика, за које му утврђује казну затвора у трајању од 1-једне године и задржавајући оптуженом АА као утврђену казну затвора од 6-шест месеци за кривично дело неовлашћено држање опојних дрога из члана 245. став 3. ОКЗ, за које је оглашен кривим под тачком 2. изреке првостепене пресуде, па их осуђује и то:

- оптуженог АА на јединствену казну затвора у трајању од 3-три године и 5-пет месеци, уз урачунавање времена проведеног у притвору од 13.јануара 2004. године па надаље;

- оптуженог ББ на казну затвора у трајању од 2-две године, у коју казну му се урачунава време проведено у притвору од 13.јануара 2004. до 1.марта 2004. године;

- оптуженог ГГ на јединствену казну затвора у трајању од 2-две године и 10-десет месеци у коју казну се урачунава време проведено у притвору од 13.јануара 2004. до 1.марта 2004. године

- и оптуженог ЋЋ на казну затвора у трајању од 1-једне године уз урачунавање времена проведеног у притвору од 16.јануара 2004. до 1.марта 2004. године.

На основу члана 83. КЗ оптуженом АА се изриче мера безбедности обавезно лечење наркомана која ће се извршити у заводу за извршење казне или у одговарајућој установи или другој специјализованој установи и трајаће док постоји потреба за лечењем али не дуже од три године (став 2. чл. 83).

Жалбе бранилаца оптужених ББ, ГГ и ЋЋ одбијају се као неосноване.

Образложење

Наведеном пресудом Окружног суда у Београду оптужени АА, ББ, ГГ и ЋЋ под тачком 1. изреке првостепене пресуде оглашени су кривим због кривичног дела разбојништва из члана 169. став 1. у вези члана 168. став 1. КЗ РС за које кривично дело је оптуженом АА утврђена казна затвора у трајању од три године, а оптуженом ГГ казна затвора у трајању од две године, и оптужени АА под тачком 2. због кривичног дела неовлашћеног држања опојних дрога из члана 245. став 3. ОКЗ за које му је утврђена казна затвора у трајању од шест месеци, и оптужени ГГ због кривичног дела неовлашћеног држања ватреног оружја и муниције из члана 33. став 1. ЗОМ РС за које му је утврђена казна затвора у трајању од једне године, па су осуђени и то:

- оптужени АА на јединствену казну затвора у трајању од три године и пет месеци у коју казну се урачунава време проведено у притвору од 13.јануара 2004. године па надаље;

- оптужени ББ на казну затвора у трајању од две године у коју казну му се урачунава време проведено у притвору од 13.јануара 2004. до 1.марта 2004. године;

- оптужени ГГ на јединствену казну затвора у трајању од две године и десет месеци у коју казну му се урачунава време проведено у притвору од 13.јануара 2004. па до 1.марта 2004. године, и

- оптужени ЋЋ на казну затвора у трајању од једне године уз урачунавање времена проведеног у притвору од 16.јануара 2004. до 1.марта 2004. године;

- према оптуженом АА применом члана 65. ОКЗ изречена је мера безбедности обавезног лечења наркомана која ће се спровести у установи за издржавање казне затвора, а на основу члана 69. у вези члана 245. став 3. ОКЗ према оптуженом АА изречена је мера безбедности одузимања предмета и то 44,95 гр. хероина као предмета извршења кривичног дела, а оптуженом ГГ применом члана 69. ОКЗ изречена је мера безбедности одузимање пиштоља марке "___" калибра 7,62 мм, фабрички број ___ и 9 метака истог калибра; оптужени се обавезују да суду на име паушала плате по 10.000,00 динара а на име трошкова кривичног поступка, оптужени АА 12.000,00 динара; оштећени ЖЖ, ЗЗ и ИИ ради остваривања имовинско-правног захтева упућени су на парницу. Оптужени су обавезани да на име трошкова кривичног поступка односно заступања оштећенима исплате солидарно износ од 15.600,00 динара.

Против наведене пресуде жалбе су изјавили:

- бранилац оптуженог ББ због одлуке о казни и трошковима кривичног поступка, са предлогом да се првостепена пресуда преиначи тако што ће се оптуженом изрећи блажа казна затвора а ослободити га од плаћања трошкова кривичног поступка;

- бранилац оптуженог ГГ због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и одлуке о казни, са предлогом да се првостепена пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење или преиначи и оптуженом изрекне блажа казна затвора;

- бранилац оптуженог ЋЋ због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде кривичног закона и одлуке о кривичној санкцији са предлогом да се првостепена пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање, са захтевом да оптужени и његов бранилац буду обавештени о седници већа другостепеног суда.

Републички јавни тужилац Србије поднеском Ктж. 674/05 од 11.маја 2005. године предложио је да се жалбе бранилаца оптужених одбију као неосноване и првостепена пресуда потврди.

Пошто је у свему поступио у смислу члана 375. ЗКП, Врховни суд је одржао седницу већа којој нису присуствовали уредно обавештени Републички јавни тужилац, бранилац оптуженог ЋЋ и оптужени ЋЋ за кога се обавештење вратило са напоменом да је "непознат", на којој је размотрио све списе овог предмета заједно са побијаном пресудом коју је испитао у смислу члана 380. ЗКП, па је по оцени навода у жалбама, и наведеног писменог предлога Републичког јавног тужиоца, нашао:

Првостепена пресуда не садржи битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 368. став 1. тачка 11. ЗКП, на које се указује у жалби браниоца оптуженог ЋЋ. Врховни суд налази да су, супротно жалбеним наводима, којим се конкретно и не образлаже наведена битна повреда одредаба кривичног поступка, у побијаној пресуди дати разлози о свим одлучним чињеницама и да нема противречности између изреке и образложења побијане пресуде, а и одбрана оптуженог је у првостепеној пресуди интерпретирана сагласно одбрани оптуженог датој током поступка.

Неосновано се жалбом браниоца оптуженог ЋЋ првостепена пресуда побија због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и стим у вези наводи да оптужени ЋЋ није учествовао у извршењу овог кривичног дела, већ је одустао од истог, односно да је он, након што је позвонио на врата оштећених уплашио се и удаљио са лица места догађаја и отишао низ улицу. Према жалби, спорно је постојање умишљаја код оптуженог – тј. да постоји квалитетан субјективни однос овог оптуженог према кривичном делу у питању.

Врховни суд налази, да је првостепени суд правилно на основу изведених доказа, и одбране оптужених, те исказа оштећених ЖЖ, ЗЗ и ИИ утврдио да је између оптужених постигнут договор, да од оштећених које су иначе од пре познавали оптужени ББ и ГГ (били запослени у Предузећу "ЈЈ" власништво оштећеног ЖЖ), па су по томе договору и поступили, тако што је оптужени ЋЋ немаскиран позвонио на врата стана оштећених и након отварања врата од стране оштећеног ЖЖ у стан су ушли најпре оптужени АА маскиран женском чарапом, а затим оптужени ББ и ГГ (маскирани фантомкапама) па су на начин описан у изреци првостепене пресуде извршили кривично дело, док је за то све време оптужени ЋЋ испред зграде чувао стражу, па кад су остали оптужени напустили стан позвао је такси, и сви су се одвезли на Баново брдо. Одузете мобилне телефоне (_ и _), продали су КК, док су одузети новац међусобно поделили.

На основу ових објективних чињеница првостепени суд је правилно утврдио да је договор о извршењу овог кривичног дела постојао између оптужених, шта је садржина тог догађаја, те какве улоге и задатке у реализацији истог су имали оптужени.

С тим у вези неосновано се саизвршилаштво оптуженог ЋЋ жалбом доводи у сумњу, тачније постојање умишљаја овог оптуженог и квалитета његовог субјективног односа према кривичном делу. Саизвршилаштво треба посматрати у објективно-субјективном смислу. Оно постоји ако су испуњена два услова, и то: прво, учешће у радњи извршења или на други начин заједничко извршење кривичног дела као објективни елеменат, и друго, свест о заједничкој сарадњи као елеменат субјективне природе. Учесници у извршењу једног кривичног дела могу учествовати са различитим улогама, па да се ипак сматрају саизвршиоцима, али је нужно да радње свих учесника морају бити таквог карактера да се имају сматрати радњама које представљају радње извршења у смислу члана 22. ОКЗ – саизвршилаштво. Њихове радње морају бити у толикој мери присутне и заједничке, да се може рећи да ток извршења дела и остваривање постојећег зависе управо од доприноса сваког оптуженог.

Првостепени суд у побијаној пресуди детаљно наводи и образлаже све у вези објективних радњи оптуженог ЋЋ, а и у погледу субјективног односа оптуженог према учињеном делу, тј. да је поступао са директним умишљајем, и за овакав свој став дао довољне и ваљане разлоге на страни 19. образложења побијане пресуде, па се супротним жалбеним наводима браниоца оптуженог ЋЋ о непостојању умишљаја код овог оптуженог и његовом одустанку од извршења дела, не доводи у сумњу.

Жалбом браниоца оптуженог ГГ такође се првостепена пресуда побија због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, и при томе понавља одбрана оптуженог дата током поступка да они – оптужени критичном приликом нису одузели новчаник у коме је било 900 ЕУРА. Оваква одбрана оптуженог посебно је цењена од стране првостепеног суда који је правилно нашао да је иста неоснована, и дате разлоге у том правцу на страни 16. образложења побијане пресуде у целисти прихвата и овај суд. При свему томе, свакако је од значаја рећи да се у жалби не истичу такве чињенице и докази, који нису били предмет разматрања у првостепеном поступку, а који би могли утврђене чињенице довести у сумњу.

Према томе, Врховни суд налази да је чињенично стање у овој кривично-правној ствари, правилно и потпуно утврђено, и да је првостепени суд правилно радње оптужених описане под тачком 1. изреке првостепене пресуде правно квалификовао као кривично дело тешки случај разбојништва из члана 169. став 1. у вези члана 168. КЗ РС.

Кривично дело неовлашћено држање ватреног оружја и муниције из члана 33. став 1. ЗОМ РС, за које је оглашен кривим изреком првостепене пресуде оптужени ГГ, не доводи се у сумњу жалбеним наводима његовог браниоца.

Међутим, како је дана 1. јануара 2006. године, ступио на снагу Кривични законик ("Сл. гласник РС", бр. 85/05 од 6.10.2005. године), то је Врховни суд по службеној дужности (члан 380. ЗКП), испитујући временско важење кривичног законодавства нашао да се у смислу члана 5. и 2. КЗ у односу на кривично-правне радње оптужених АА, ББ, ГГ и ЋЋ, описаним под тачком 1. изреке првостепене пресуде има применити правна квалификација кривичног дела разбојништва из члана 206. став 3. КЗ и у односу на кривично-правне радње оптуженог ГГ, описане у изреци првостепене пресуде, правна квалификација кривичног дела недозвољеног држања оружја и експлозивних материја из члана 348. став 1. КЗ. Ово са разлога што је законском одредбом члана 206. став 3. КЗ прописана казна затвора од 3 до 15 година, а одредбом члана 348. став 1. КЗ казна затвора у трајању од три године, које казне су блаже од оних које су биле прописане законом који важи у време извршења кривичних дела. Стога је Врховни суд поводом жалби бранилаца оптужених, а у односу на оптуженог АА сходно одредбама члана 384. ЗКП, преиначио првостепену пресуду у погледу примене Кривичног закона а како је то наведено у изреци ове пресуде.

Међутим, у односу на кривично дело неовлашћеног држања опојних дрога из члана 245. став 3. ОКЗ извршен од стране оптуженог АА, примењује се закон који је важио у време извршења тог кривичног дела, будући да Кривични закон за кривично дело неовлашћена производња, држање и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 3. КЗ, не приписује блажу казну, већ новчану казну и затвором до три године.

Испитујући одлуку о казни Врховни суд налази да су жалбе бранилаца оптужених неосноване, те је овом пресудом оптужене осудио на исту казну као у првостепеној пресуди. Наиме, оптуженом АА за кривично дело разбојништва из члана 206. став 3. КЗ утврдио казну затвора у трајању од три године, а у односу на кривично дело неовлашћеног држања опојних дрога из члана 245. став 3. ОКЗ, чија је правна квалификација из напред наведених разлога остала непромењена, задржао по првостепеној пресуди утврђену казну затвора у трајању од шест месеци, и оптуженог осудио на јединствену казну затвора у трајању од три године и пет месеци уз урачунавање времена проведеног у притвору, оптуженог ББ за кривично дело разбојништва из члана 206. став 3. КЗ на казну затвора у трајању од две године уз урачунавање времена проведеног у притвору, а оптуженом ГГ за кривично дело разбојништва из члана 206. став 3. КЗ утврдио казну затвора у трајању од две године, а за кривично дело недозвољено држање оружја, експлозивних материја из члана 348. став 1. казну затвора у трајању од једне године, па га за дело у стицају осудио на јединствену казну затвора у трајању од две године и десет месеци уз урачунавање времена проведеног у притвору, и оптуженог АА осудио на казну затвора у трајању од једне године уз урачунавање времена проведеног у притвору. При томе првостепени суд је прихватио све олакшавајуће околности наведене у првостепеној пресуди – њихово коректно држање после извршеног кривичног дела, да је оптужени ГГ неосуђиван, оптужени ББ да је хемофиличар од рођења, да је изгубио лево око те да болује од хепатитиса Ц, да је неосуђиван као и оптужени ЋЋ, уз оцену да отежавајуће околности на страни оптужених сем оптуженог АА (раније осуђиван) није било. Врховни суд налази да су изречене казне сразмерне друштвеној опасности извршених кривичних дела, и кривичној одговорности оптужених, те да су нужне за остваривање сврхе кажњавања из члана 42. КЗ. Стога су неосновани жалбени наводи бранилаца оптужених да се истима изрекну блаже казне.

Првостепена пресуда преиначена је у погледу мере безбедности обавезног лечења наркомана која је сада прописана чланом 83. Кривичног законика, а има се извршити у заводу за извршење казне или у одговарајућој здравственој или другој специјализованој установи и трајаће док постоји потреба за лечењем, али не дуже од три године. Ово ограничење трајања мере (став 2. члан 83. КЗ) представља новину у односу на одредбу члана 65. ОКЗ и утолико је Кривични законик у погледу ове мере блажи за учиниоца, јер ранијим прописима трајање мере није било временски ограничено.

Оптужени ББ је оглашен кривим и обавезан на плаћање паушала сагласно одредби члана 193. ЗКП, висина одређеног паушала од 10.000,00 динара је таква да плаћање истог неће бити доведено у питање издржавања оптуженог и чланова његове породице, а што се тиче износа трошкова који је дужан да плати

солидарно са осталим оптуженима оштећенима, они су такође правилно одређени и та одлука се не доводи у сумњу ничим образложених жалбених навода браниоца оптуженог.

Са изнетих разлога, на основу члана 391. и 388. ЗКП, Врховни суд је одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар Председник већа-судија

Драгица Гајић, с.р. Никола Латиновић, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице

Мирјана Војводић

ДЦ